

fra den ene eller anden Side med Hensyn til Kjøb-
stæderne var aldeles ikke tilstede; det sydlige Jyen
ønskede kun ikke at blive fastet længere bort fra
Forbindelsen med Danmarks Hovedstad end nød-
vendigt. — Naar i Dvrigt den høitærede Minister
har udtalt, at Staten kun skulde bygge Stambanerne,
men at derimod Sidebanerne ikke vedkom den, saa
turde der dog maasse næres en Slags Tvivl om,
hvor vidt Odense—Svendborg-Banen absolut kan
henstilles som en ganske lille Sidebane. Den høit-
agtede Minister maa nemlig ikke glemme, at der
ligger store og rige Der Syd for Svendborg, og
om han end kun betragter denne Bane som en
Sidebane, vil jeg i ethvert Tilfælde bede om, at
der fra det eventuelle Udvalgs Side maa blive
taget Hensyn til, at disse store og rige Ders
Forbindelse bliver saaledes, at der ikke lægges
dem altfor store Hindringer i Veien. Man
har navnlig her et nærliggende Exempel paa, at
det, naar Banen først er bygget, er vanskeligt at
føre den i en umiddelbar Forbindelse med Havnen;
netop i denne By tror jeg, der reises store og
vægtige Klager i saa Henseende. Disse Der Syd
for Svendborg vilde høilig beklage, om der nogen-
sinde skulde blive givet Koncession til et Banean-
læg, naar det ikke blev paalagt de Vedkommende
at skaffe dem en umiddelbar Forbindelse med
Svendborgs udmærket gode Havn.

Bemærkning: Det er lidt nok udtalt, at vi
som saa en længere Bane, ere mere uheldig til-
lede overfor Gjennemførelsen af Planen end de,
der ville have en kortere Bane, dersom Bestem-
melsen i Lovforslaget angaaende Tilskudet skal
blive staaende, men da den ærede Minister ikke
har udtalt sig derom, skal jeg ikke yttre mig vi-
dere i den Anledning; der vil jo senere blive Lei-
lighed til at komme ind derpaa. — Det ærede
Medlem for Svendborg Amts 3die Valgtreds (S.
N. Hansen) gjorde den Bemærkning, at han ikke
sandt det rigtigt i Loven at optage nogen Be-
stemmelse om en vis Sum, der skulde gives i
Tilskud til Anlæg af Banen, førend man saa, at
der var et Selskab tilstede, som kunde skaffe de
øvrigt Midler, og det ærede Medlem for Odense
Amts 1ste Valgtred (Octavius Hansen) kaldte
dette Forslag upraktisk, men det forekommer mig,
at dette Forslag er det mest praktiske for dem,
som ville Loven tillids, thi det er i mine Dine
akkurat det Samme, som om vi ingen Lov fik, eller
som om ingen Bane vilde blive bygget. — Til
det ærede Medlem for Aarhus By (Mørk) skal
jeg sige, at jeg dog troede, han vilde lade Ret-
ningslinien i den ene Ende af Grenaa-Nanders
Banen blive staaende, hvor den var betegnet,
nemlig ved Grenaa, og at han ikke vilde søge til
Ryften et Stykke fra Byen, for der paa en eller
anden Maade at opføre et Sted, hvor der mulig
kunde blive en Havn. Det forekommer mig, at
dersom der blev lagt en Bane mellem Grenaa og

Gheltoft, og derved en Havn, vilde det sige det
Samme som fuldstændig at ødelægge begge By-
erne. Jeg tror ikke, at der i dette Tilfælde er
Grund til at forlade Grenaa, thi dels har man
jo for Diebliffet der en Havn, rigtig nok som den
er, men der er, som jeg i mit første Foredrag
udtalte, god Udsigt til at faae den bedre. Der-
næst talte det ærede Medlem om, at det ikke skulde
laas fast, at Banen skulde føres til Nanders,
men kun at den skulde føres til et Punkt paa
Hovedbanen. Det var forunderligt, at det ærede
Medlem ikke sagde Aarhus; det laa temmelig
nær, at han havde foreslaaet denne By. Jeg vil
imidlertid bede de Herrer, der ere Venner af
Banen, at betænke sig vel, før de slutte sig til
hans Tanke, thi der er for Diebliffet et Tilbud fra
et Selskab om Nanders-Grenaa Banen, hvilket i
alt Fald sikrer en stor Kapital til Hjælp til
Banens Bygning. Saameget er mig bekendt,
og jeg vil derfor bestemt advare mod at gjøre en For-
andring med Hensyn til Punktet Nanders.

Berg: Et æret Medlem begyndte sit Fore-
drag med at udtale, at han ikke havde nogen sær-
lig Interesse i denne Lov. Jeg har imidlertid
den Opfattelse, at man har en særlig Interesse af
at faae alle Lovforslag, der overhovedet have Be-
tydning, behandlede paa den bedst mulige Maade,
og det forekommer mig, at dette Lovforslags Ra-
kker just ikke giver Anledning til at antage, at
det i den Henseende staaar tilbage for andre. Det
vedkommer ikke blot Staten, hvorledes disse For-
hold skulde udvilles, forsaavidt Staten selv skal
bidrage dertil; jeg tror ogsaa, at man, naar man
skal behandle Forslag af den Natur, kommer til
at overveie, hvorvidt det, der her forlanges ud-
ført, i sit Princip kan siges at være rigtigt, for-
svaarligh og betimelig, og om ikke de Foranstalt-
ninger, der forlanges gennemførte, dersom der
skulde presses paa ved kunstige og unaturlige Mid-
ler for at bringe dem tilveie, vilde forholdsvis
kræve for store Udgifter netop i denne Retning af
Udviklingen, saaledes at det kunde hæmme og
standse anden Udvikling i Landet. Jeg tror, det
er Noget, vi med Hensyn dertil maa tage i Be-
trægtning. Jeg skal ikke negte, at jeg blev
lidt betænkelig ved at høre denne lange Ræmpe
paa disse mange Jernbaner strax, thi der er No-
get, der hedder Svindel, og det kan fremkomme
paa alle Livets forskjellige Omraader. Saaledes
kan der ogsaa komme Svindel i hele denne Trafik,
men Svindel er fordærlig og skadelig, hvorledes
den end kommer frem. Jeg er derfor tilbøjelig til
at formene, at ogsaa Staten selv i sin Udvikling
af Jernbaneanlæg bør gaa gradevis frem, saaledes
som dens Finanser og Landets hele Tilstand kunne
taale det, og sige Stop og standse op, dersom
f. Ex. uheldige Uder skulde komme; men ogsaa
ved Meddelelsen af Koncession til Udførelsen af disse
eller hine Planer maa man være forpligtet til at tage